

JOHN ABRAHAM GODSON, A LENGYEL OBAMA

AZ INTERJÚT KÉSZÍTETTE: TARRÓSY ISTVÁN!

A szülei tanárok voltak, akiknek az oktatás, a tanulás volt a legfontosabb. Nagycsaládos gyerekként Önnek is megvoltak a családon belül vállalt feladatai, felelősségteljes tennivalói. Meséljen ezekről!

Apám középiskolai igazgató, anyám általános iskolai igazgatónő volt. Mindketten tanult emberek, akiknek az egyik legfontosabb célkitűzésük volt, hogy gyermekeiket diszciplinák mentén – amúgy meglehetősen szigorúan, de nagy szeretettel – neveljék

fel, fogékonnyá, nyitottá téve őket a folyamatos tanulás és ismeretszerzés élményére. Nagyon szerencsésnek tartom magam, hogy e jómódú családba születtem, állandóan tudtam tanulni, képezni magam. Minden egyes családtagnak megvolt a rá kiosztott felelősségi terület: én a főzésért voltam felelős – a főzésért felelős „egységet vezetem” –, Édesanyám pedig csodálatos íbő ételeket tanított meg nekem elkészíteni. A mai napig jó szakács vagyok (mosolyog)! Az őszinteség és a felelősség, a szorgalom és a közösségi munka, különösen az idősek tisztelete és az elesettebbek támogatása, mind a családom által közvetített értékrendszer csomópontjait jelentették. Egész életemben fontos volt számomra, hogy a közösségért tegyek. Lengyelországba miszisionáriusként érkeztem IFES-ösztöndíjasként (az IFES az International Fellowship of Evangelical Students elnevezést takarja). Egyetemisták mellett dolgoztam mentorként, előadóként.

Támogatja rendszeresen az otthoniakat?

Igen, ez egyfajta kötelesség számomra. Minden hónapban hozzájárulok az otthoni „nyugdíjukhoz”. Két hűgomat leszámítva mindenki otthon maradt, tehát a nagycsaládot igyekszem támogatni.

John Abraham Godson, született 1970. november 25-én a délkelet-nigériai Abia Állam fővárosában, Umuahia városban. Születéskor a Godson Chikama Onyekwere nevet kapta. 1993-ban érkezett Lengyelországba, majd 2001-ben lengyel állampolgár lett. Az eredetileg agrónómus alapidomával rendelkező Godson később 2003-ban mesterszakos diplomát szerzett humán erőforrás menedzsment, 2008-ban nemzetközi kapcsolatok területén – az előbbit az USA-ban, utóbbit már Lengyelországban. 2011-ben a University of Warsaw politológus doktori diplomáját, 2012-ben a University of Łódź menedzsment MBA diplomáját vehette át. 2008-ban önkormányzati képviselő lett Łódź Városi Önkormányzatában (2010-ben újraválasztották); 2010 decemberében pedig a lengyel alsóház, a Sejm parlamenti képviselői esküjével történelmet írt a lengyel politikatörténetben az első afrikai származú képviselőként. 2011-ben újraválasztották (2010-ben egyik párttársa, Hanna Zdanowski helyén – aki időközben éppen Łódź-ban polgármester lett – jutott be a parlamentben, de a rá következő évben a lengyel szavazók beszavazták). Támogatói a *“Vivat! Vivat Polski Obama!”* rigmussal köszöntötték – ez annyit tesz: „Éljen, éljen, a lengyel Obama!” 1993 és 1997 között először Szczecinben az ottani műszaki egyetemen, majd a híres poznańi Adam Mickiewicz Egyetemen oktatott. A lengyel African Institute szervezet létrehozója és vezetője (<http://ia.org.pl>), valamint a legnagyobb lengyelországi afrikai rendezvény a Lengyel Afrika Nap egyik főszervezője. A karizmatikus Church of God in Christ egyház egykori lelkésze ma is mélyen hívőnek vallja magát. Lengyel feleségével négy közös gyermeket nevelnek.

Mi a helyzet a lengyelországi afrikai migránsokkal? Hányan vannak az Ön tudomása szerint?

5000 közeli legális migránsról tudok, köztük vannak sportolók, főleg focisták, vagy olyanok, akik Lengyelországban maradtak, miközben egy eredetileg kecsesgetőbb nyugat-európai célországba igyekeztek. Akkor keresnek meg leginkább, amikor valamilyen segítségre szorulnak. Közülük kb. 2000-en nigériaiak. Egyre többen jöttek az elmúlt években kereskedni, de sokan tanulmányi céllal tartózkodnak az országban. Ma viszont azt látom, hogy nem akarnak itt letelepedni, hanem kölcsönösen gyümölcsöző üzletet szeretnének a lengyelekkel, aztán hazamenni és onnan üzletelni tovább.

Milyenek az afrikaiak bűnözési statisztikái?

Szinte mérhetetlen, semmi. Inkább az ellenük elkövetett esetek említhetők.

Vannak velük szemben atrocitások?

Néha, nem gyakori, de ha vannak, akkor azokat ellenük követik el.

Önnel történt már ilyen, amióta Lengyelországban él?

Igen, akkoriban kétszer megverték az utcán, de azóta semmi. Talán akkoriban még nagyon furcsa volt fekete emberrel találkozni. Az emberek nem szoktak hozzá afrikai ember jelenlétéhez, furcsa lehetett számukra a hajam erőssége is többek között. Én ezt annak tudtam be, és a mai napig mondom, hogy alacsony volt a lengyelek

interkulturális kompetenciája, azaz keveset tudtak az afrikai kultúrákról, emberekről, szokásokról.

Megválasztották azonban parlamenti képviselőjüknek, ami azt mutatja, hogy mára nyitottabbak a különböző bőrszínű emberek iránt, nem?

Igen, de ez kétélű fegyver, mert nekem meg kellett és meg kell dolgoznom a bizalmukért. Ők tudják, hogy teszem a dolgom, de el is várják ezt tőlem. Sőt, megválasztott egy másik fekete bőrű, afrikai származású képviselő is, a zambiai-lengyel Killion Munyama – ebben pedig valószínűleg az én megítélésem is közrejátszott. Nyitottnak kell lenni, maradni, de egyfajta okos módon. Ad hoc jellegűek a migrációs és integrációs politikák Európában. Sokkal okosabb, intelligensebb, holisztikusabb politikára van szüksége az EU-nak és benne nekünk is. Nem kérdés továbbá, hogy

„Az emberek nem szoktak hozzá afrikai ember jelenlétéhez, furcsa lehetett számukra a hajam erőssége is többek között. Én ezt annak tudtam be, és a mai napig mondom, hogy alacsony volt a lengyelek interkulturális kompetenciája, azaz keveset tudtak az afrikai kultúrákról, emberekről, szokásokról.”

Európa és Afrika jövője – ahogyan a múltja és a jelene is – össze van kötve. Nekünk európaiaknak otthon Afrikában kell segítenünk a fejlődést, támogatni például az afrikai oktatási rendszereket, lehetőségeket, hogy a fiatalok otthon maradván megta-
lálhassák a számításait, családjaik jobban, jól élhessenek.

Bár teljesen egyet tudok érteni Önnel, sőt, a nyitottságból levezetve látom a helyes válaszokat hosszú távon, de jelenleg szkeptikus vagyok az intelligens megoldással kapcsolatban, mert ma nagy a félelem az afrikai migrációt illetően. Ez persze politikailag túlfűtött, szerintem. Ön mit gondol erről?

Afrika nem támogatást, segílyt igényel, hanem partnerséget, intelligens partnerséget, együttműködést. Okos, integrált európai politikák segíthetik azt is, hogy az afrikaiak munkát találjanak maguknak otthon, aztán majd turistaként látogassanak Európába.

Mit tesz Lengyelország a lengyel-afrikai kapcsolatok fejlesztése tekintetében?

Van egy két évvel ezelőtt indított programunk, a „Go Africa” politika. Arra ösztö-
nözzük a lengyel cégeket, hogy fektessenek be afrikai országokban.

A kormányzat támogatja ezt az erőfeszítést, mármint, hogy lengyel cégek Afrikába menjenek és üzleteljenek?

Igen, egy parlamenti csoport is alakult afrikai ügyekre, ezt vezetem a Sejmben.

Vannak kitérítetett, a cégek számára javasolt országok?

Igen, 6 országot emeltünk ki: Angolát, Szenegált, Kenyát, Etiópiát, Zambiát és a Dél-afrikai Köztársaságot. Az elmúlt néhány évben már 20%-kal nőtt az afrikai államokkal folytatott kereskedelmünk aggregált volumene – ami még mindig kicsi ugyan, ha arra gondolunk, mennyit kereskedik Kína, Brazília és a többi feltörekvő gazdaság Afrikával, de mindez magunkhoz képest jelentős előrelépésként könyvelhető el. A lengyel Afrika

^ John Abraham Godson weboldala.

Napon mindig igyekszünk Lengyelországon belül pozitív Afrika-képet közvetíteni. Mára komoly ranggal rendelkezik az a díj is, amit az általam vezetett Afrika Intézet alapított, amivel még tovább akarjuk erősíteni a két- és többoldalú kapcsolatokat – idén többek között Donald Tusk, az EU Európai Tanácsának Elnöke az egyik díjazott.

Járt mostanában Afrikában?

Igen, márciusban egy parlamenti küldöttséget vezettem Ruandába. Kigaliban tárgyaltunk arról, hogyan tudnak lengyel üzletemberek, cégek ruandai projektekbe belefolyjni.

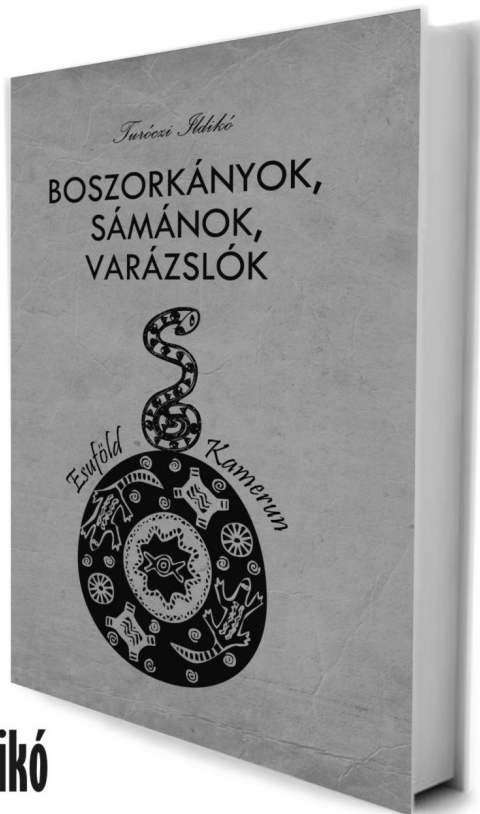
Vannak már lengyelek kint?

Igen, egy cég burgonyatermesztésben érdekelt, agrárprojektet visz. Egy másik pedig víztisztításban próbál lábat eresztetni Ruandában.

Hallott arról, hogy Magyarország újraindított egy állami ösztöndíjprogramot? Stipendium Hungaricumnak hívják és az a lényege, hogy a világ különböző fejlődő térségéből fiatalok jöjjenek teljes egyetemi képzésre Magyarországra – úgy, mint régen a rendszerváltás előtti időszakban az akkori állami ösztöndíjak segítségével. Nem, még nem hallottam róla, de ez nagyon érdekes számunkra is. Éppen nemrég május 19-én tartottuk a legnagyobb lengyelországi Afrika-rendezvényt, a már említett Afrika Napot, és beszélni akarunk erről is, ösztöndíj lehetőségek kiejánlásáról. Én magam szeretném, ha általában a lengyel ODA-t (fejlesztési segélyek politikáját) is átgondolná a kormány, és többet költenénk oktatásra Afrikában is. Olyan projekteket kell támogatni, amelyek segítségével aztán a legjobb afrikaiakat nyerjük meg magunknak, mármint a két- és többoldalú kereskedelemnek, gazdasági és egyéb együttműködéseknek. ☀

Jegyzet

1 Az interjú elkészítéséhez egy CEEPUS-ösztöndíj segítette hozzá a szerzőt. Fogadó intézmény: Jagelló Egyetem, Krakko. Hálózat száma: CIII-PL-0815-02-1415-M-81912.

Turóczy Ildikó

Boszorkányok, sámánok, varázslók

Hogy mit jelent egy álom, hogyan lép a vágy a megvalósítás útjára, talán soha nem tudom meg, ha el nem indulok Kamerunba. De megtettem, és Esuföld törzsi királyságában találtam magam, ahol:

- lehet a bőröd színe bármilyen, ha egy másik kontinensről érkezel, akkor fehér ember a neved,
- Godwin még nem tudja, hogy mi a birtoklevél haszna, közben kiderül, hogy a csimpánz nem állat,
- a jogsí nem annyira fontos, mint a fék, és szerelemre nem építenek házasságot,
- a Fon áldása védelmet, a saját tűzhely pedig erőt ad,
- Wung doktor tündéri sugallatra gyógyít és emberi kapcsolatokra törekszik, eközben pedig tarol a malária és az AIDS,
- ha a beteg nem fizet, akkor csődbe megy a gyógyító intézet, és a különféle taktikák egészségstratégiai szerepet kapnak,
- ha nem hat semmiféle szer, akkor Pa Mathias ráolvas és láztalanít,
- az óvszer annyiba kerül, mint egy szem gyömbér-cukorka, használatát viszont helyteleníti az egyház,
- egy focilabda, egy tál meleg étel és a karácsonyi ruha életre szóló ajándékot jelenthet.

Utazzunk együtt Kamerunba,
a hegyi királyság misztikus világába.

**Keresse a kötetet az Alexandra és Lira Könyvesboltokban,
a független könyvesboltokban és az internetes portálokon
vagy rendelje meg a Publikon Kiadótól a www.publikon.hu oldalon.**

www.publikon.hu